

ДУГЫСІ ТУ

«СВЕТЛЫЙ ПУТЬ»

ВКП(б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 төл.	6 төл.	Во
Учредительларым да организаторларым . . .	1-25	7-50	15 ш.
Гражданады	65	3-75	7-5

Дүбрасае доныс 30 ур пості гижда строкамө
Газетб почо сүдөнн Редакциямо веергидә,
эбб пөмө повлобамогае-пир.

РЕДАКЦИЈАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорыв улдә, 41 №
Телефон 50 № г. Сытывнар, Набережная, 41

Гиждјас газетб колб гиним стар мөсбонас,
мичаа. Кырымалтөм гиждјас өз пиланым.

ПЕТӨ 12-d BO,
быд лун, субботагаб да пратик
мөд лунјасө кинд.

№ 164 (2201)

Четверг, август 29 лун, 1929 во.

№ 164 (2201)

Сіјам Комі комсомол 8 конференцїялы бура ужавны!

Төрыт воосіс областувса комсомоллөн кѳкјамысѳд конференцїя. Тајѳ конференцїя зев јона торјалѳ воҗа конференцїясы.

Конференцїя чукѳртчѳ сещѳм кадѳ, кор став комі ужалыјас зїлѳны олѳмѳ пѳртны овмѳс кыпѳдан вїт вога план. Комсомол—коммунист партијалѳн да сѳвет властлѳн отсасые. Тајѳ ыжыд ужјасые бѳкын комсомол оз вермы овмы. Сыпѳнда конференцїя вылын сулалѳны вопросјас: е. х. да вѳр ѳвмѳс кыпѳдѳм јылые.

Областувса комсомоллѳн медбур да вежѳра јѳз—делегатјас с а м м а с н ы бура сорнитны тајѳ вопросјас куҗа да лѳбѳдѳны прамеј индѳдјас. ѳні колѳны индѳдјас не бумага вылын сѳрмын, а сещѳм, кодјас сертѳи вермасны ужавны сїктса комсомолечјас да став ужалыс том војтыр.

Коммунист партијалѳн мѳг—мед нѳшта унжык ужалыс јѳз кутчїсны ѳтувја олѳм паскѳдѳмѳ, кыпѳдѳмѳ. Комсомоллы колѳ тајѳ конференцїя бѳрын чорыдјыка нудѳны аслас бѳрба став ужалыс том јѳзѳе.

Танї конференцїя вылын тѳдмавны, кыдї ескѳ ѳдјѳжык сїктјасые бѳрѳдѳны капиталистическѳј элементјас. Кулакјас лептѳны јурјасѳ. Нала паныд колѳ нѳшта јонжыка ѳтувтны став батрақјасѳ, гѳл да шѳркоффема олыс крестанаѳс. Колѳ јон-

мѳдны, ыжѳдѳны колхозјас, артелјас, тѳварїшществојас.

Озырјас зугѳны і вѳрлеҗан уж. Најѳ шыѳѳдѳм понда уна пур коммывлїс. Најѳ корлісны ыжыд дон, мед ескѳ кер донсѳ лептыны, мед ыжыд дон пондаыс ез поҗ вѳрсѳ петкѳдѳны заграңичаѳ. ѳні котыртчѳны леспрѳмхозјас. Комсомол делегатјаслы колѳ тѳдмавны сулалан ужјасѳ, сылы отсѳг сѳтѳм могыс.

Комсомол вермас бура ужавны сѳмын сек, кор став комсомолечјас ѳтувтчѳны ѳтї ідејаѳн, кор ставныс мунѳны Ленинѳн индѳм тујјасѳд. Комсомол пышкын емѳе мїжанлы врагјас: озырјаслѳн челаф, поп пїјан да чывјас, подкулачыкјас да с. в. Најѳ кыскѳны комсомолѳс Ленин туј вылыс. Најѳ оз пырны колхозјасѳ, зугѳны гѳл јѳзлыс котыртчѳмѳс, вѳрлеҗан ужын мунѳны озырјаскѳд ѳтув. Тащѳм „комсомолечјасые“ колѳ регыд-жык мынтѳдчыны комсомолыс вѳтлѳм пыр. Конференцїялы лѳб тајылыс прамеја сорнитны.

Тајѳ конференцїя торјалѳ мукѳдјасне нѳшта ѳтї торјѳн. Сїјѳ чукѳртчѳ рајонїрванне нудѳм бѳрын. Комі областѳ пырїсны выл сїктјас. Лоїны выл рајонјас. Конференцїялы колѳ индѳдјас сѳтны выл рајонїрујтѳм област вылѳ. Сїктјасеан, рајонјасеан колѳ ужсѳ пуктыны, дорны выл олѳм.

Сїјам конференцїялы буржыка ужавны!

Взорвїтчїс медыжыд порок складыс. Нанкїнын лѳбѳдѳма војеннѳј положенњѳ. Сотчѳ иностраннѳј квартал.

ТОКИО. Гїмбун Ренго агенство јубѳртѳ Нанкїнса: август 26 лун асылѳ Нанкїн бердыс взорвїтчїс медыжыд (Кїтајын) порок вїзан склад. Взрывеан кыпалїс ыжыд пожар иностраннѳј кварталын.

Взрывыс убыткасыѳ лыдѳдѳма 3000 мїль. шайт. Мыжсѳ, взрыв лѳбмыс лѳбѳдѳны јѳткыны коммунистјас вылѳ. Карын лѳбѳдѳма војеннѳј положенњѳ, зев-кын унаѳ арестујталїсны.

Нанкїнса правїтельство мыжсѳ зїлѳ јѳткыны СССР вылѳ.

ВАШИНГТОН. Вашингтонын, Кїтајса посланњык У-Чжао-Чу, САСШ-а государственнѳј департаментлы сѳтїс нота СССР-да Кїтајзыкеѳм куҗа. Нотасыс быднѳг пѳрјѳдлѳмѳн уеласѳ Кїтај пышса сѳвет консулјас вылѳ, мед мыжсѳ КВЖд мырѳдѳмыс јѳткыны СССР вылѳ. Сїз-жѳ, нота мыжѳѳ сѳвет-правїтельствоѳс Манчжурїјасеа грањыча саяѳ асыс војскасѳ вужѳдѳмыс. Кїтајса посланњык тајѳ нотасѳ корїс сѳтны САСШ-са

правїтельствоыс Неллог пакт кырымалыс став государствоысылы. Сѳмын САСШ-са департамент нотасѳ сѳтны некодлы ез кѳсјыс. Сїз-кѳ нанкїнса правїтельствоы аслыс лѳб сѳтны тајѳ нотасѳ быд государствоы торјѳн. Газетјасын кїжѳны Кїтај-пѳ наѳејтчѳ вѳлї Кїтај да СССР-кѳст конфликтѳс ладмѳдны Неллог Пактѳн, а ѳні сывылѳ наѳеја пыр чїнѳ.

Ез удајтчы газет леѳмыс.

ТОКИО. Харбїнын август 23 лунѳ сѳветскѳј том јѳз чукѳр пырїсны фашистјас патераѳ, кѳнї вѳлї печатајтѳма да кујлѳ белогвардејечјаслѳн „Фашист“ ныма газетлѳн медвоҗа нумерыс (кымынкѳ сурс). Пырысјас вїстагїсны фашистскѳј бѳрѳвѳј группасыс представїтельјасѳн, бѳстїсны сетыс став газетсѳ да косавлїсны (шогмытѳмѳ вѳчїсны).

Нанкїнса правїтельство кутїс каҗавны.

ТОКИО. „Нїтсї-Нїтсї“ газетлѳн пекинса корреспондент јубѳртѳ: нанкїнса правїтельство, колѳлѳн СССР-кѳд зугѳм куҗа положенњѳныс пыр ѳтарѳ лѳкмѳ, шуїс шыѳѳчыны кушѳм сурѳ державаяс дїнѳ да корны налыс посреднїчество.

Нань чукѳртѳм заводїтчїс. Колхозјас вајѳны государствоы Нань.

Новосїбірск. Сїбырын ытыв-лунвыс округјасеа колхозјас вузавлѳны государствоы выл нан. Медѳрја вїт луннас 4 округыс колхозјас сѳтїсны 166 тонна нан. Сїбырын нан заготовка омѳла-па мунѳ. Нань-ѳбалысјас (заготовїтельјас) унаѳн абу-на вермѳмаѳе заготовка кежлѳ лѳбѳдчыны (складјас, вес-

кїјас лѳбѳдны). Країспѳлком шуїс дугѳдны нан заготовїтѳмыс быдѳнѳс, кодјас колѳм во нудѳїсны конкурентїя (мѳдамѳдныскѳд заготовка уҗнас мырѳдѳмысїсны). Країсѳюз мѳдѳдїс округјасѳ торја ужалысјасѳе организатїясылы заготовка кежлѳ лѳбѳдчѳм вїдлалѳм могыс да индальм-тујдѳдѳм могыс

Школајасын јонжыка вїзму ужалѳм јылыс тѳдѳм сѳтны.

Мѳскуа. Сїктса школајас воҗын сулалан мѳгјас јылыс НКП (војтырс велѳдан комиссарїат) доклад куҗа вїсталїс ыжыд реч вїзму Народнѳј комиссарѳс вежыс—Муралов јорт. Венласїгѳн (пренїје вылын) Крупскаја јорт вїсталїс, крестана том јѳзѳс велѳдан школајаслѳн-пѳ (ШКМ-лѳн) колѳ кутчїсны (уҗнас) не сѳмын ѳтка овмѳсјас дїнѳ, а мед јонасѳ колѳ кутчїсны ғырыс совхозјас да колхозјас дїнѳ. Крупскаја јорт бѳрын выступїлїсны пїонерјас. 15 арѳса пїонер Луковїнок (Сїбырыс представїтель) вїсталїс: „Школајаслѳн колѳ буржыка вїзѳдлыны коллективјас организутан уж вылѳ да торја вїзму овмѳс сїкасјас вылѳ. Школајаслѳн крестана том јѳзкѳд, колхозјаскѳд, коммунајаскѳд, совхозјаскѳд бура јїтчѳм јона бурмѳдас школајаслыс уҗсѳ“. Пїонерка Безфенежных (Нїжегородскѳј країсје представїтель) шуѳ: Мѳд ступеня школајасын велѳдысјас пѳ вїзму ужалѳм јылыс пѳштї нїчѳм оз тѳдны. Улыс Волгаса представїтель вїсталїс: колѳ лѳҗны сѳм крестана том јѳзѳс велѳдан школајас вылѳ, мед ескѳ буржыка пѳзїс најѳс оборудутны да челафыс мед вольвлїсны тѳдлн і гѳжѳмын. Українасы кыв вылын выступїлїс пїонер Шульс Сїјѳ шуѳ: крестана том

јѳзѳс велѳдан школајас-пѳ лѳҗны ічѳт квалифїкатїя ужалысјасѳ. Пїонерјас бѳрын, профсѳюзјасеа да вїзму кооператїяса представїтельјас бѳрын, председателыс Сыртсов јорт вїсталїс сїктса школајас јылыс бѳрја кыв. „Меным,—шуѳ Сыртсов јорт,—зев сѳлѳм вылѳ воїсны талунја венласѳмјас. Сѳмын оз поҗ НКП-лыс став уҗсѳ увтыртны да севарны“. Сїктса школајас јылыс став сорнї помасѳм бѳрын Народнѳј комиссарјаслѳн сѳвет бѳрїсїс резолутсїя вѳчны комиссїя. Јуралысас пырїс Муралов јорт.

Веселѳм сѳвет аппарат.

Одѳсса. Сѳвет аппарат весалѳм (чїстка) помасїс 7 округын. Уна нельчыкїјас адҗысїсны Трѳїтскѳј рзѳнын. Сетчѳс раїспѳлкомѳ пырѳмаѳе важ опїтсерјас, погрѳмшїкїјас да сѳветвластлы паныд мунысјас, кодјас дугдывтѳг чуклѳдлїсны классѳвѳј вїҗ да мынтѳдїсны кулакјасѳс налогыс.

КРЕҖАНА НАНЬ СЕТОМѳН ВѳТЧѳНЫ КОЛХОЗЈАС БѳРГА.

Тула. Нань заготовка вылын зїла ужалѳны колхозјас да коммунајас. Најѳ сѳтїсны-нїн государствоы 1500 центнер гѳгѳр нан. Мукѳд колхозјасыс организуталѳны гѳрд обозјас да вајѳны нан муныкаѳн, знамјасѳн да плакатјасѳн. На бѳрса вѳтчѳм могыс маты гѳгѳрса крестана шѳц лѳбѳдѳлѳны коллективѳн нан сѳтѳм.

Крестана сѳтѳны Нань государствоы.

Алмаата. Бѳрја лунјасас Алмаатаѳ воїс 8 гѳрд обоз да ваїсны 2000 центнер сајас нан. Подамскѳј да Тајрамскѳј рајонјас сѳтїсны ѳтї лунѳ 6000 центнер нан.

ШАБДІ ВѳДІТАН ҖЫРЫҖ СОВХОЗЈАС.

Мѳскуа. Август 23 лунѳ РСФСР-са Вїзму Комиссарїат шуїс 1929-30 восан заводїтны стрѳїтавны (план сертї) шабдї вѳдїтан ғырыс совхозјас. Нур кѳстѳмѳн, бурмѳдѳм местајасыс (вѳрыс, тыртѳмынѳс) поҗѳ торјѳдѳны шабдї вѳдїтан совхозјас улѳ вьвтї ғырыс плѳщадјас. Медвојдѳр лѳбѳдѳма торјѳдѳны Ивановскѳј, Ленинградса, Рытывыс да Нїжегородскѳј областјасын да Војвыс країын 87 сурс гектар, Сїбырын—50 сурс гектар. Тащѳма паскѳдѳмѳн ѳнїја вїт вога планѳ бѳетѳм војаснас шабдї вѳдїтан совхозјас кутас-

ны сѳтны промышленностлы сырїо 18 прѳцент. Шабдї вѳдїтан совхозлѳн ыҗдаыс лѳѳ 11-12 сурс гектар мында. 1929-30 воын шуѳма заводїтны стрѳїтны шабдї ужалан (кудель вѳчан) заводјас, Прїбунскѳј, Мїгїморскѳј да Ковровскѳј шабдї вѳдїтан совхозјасын. Стрѳїтѳмсѳ колѳ ештѳдны сїзі, медым 1930-31 воын вермїсны-нїн ужавны (кудель вѳчны). Шабдї вѳдїтан ғырыс совхозјас стрѳїтѳмѳн тујдѳдѳм могыс шуѳма организутны совхозцентр сїстемаын шабдї трест. Сїјѳ трестыс кутас нудѳны став оператївнѳј уҗсѳ.

Кїев. Сїктјасын бура мунїс индустриализатїя лун. Август 25 лунѳ воїсны Кїевѳ гѳрд обозјас да ваїсны нан 1500 вѳлѳн. Воїсны обозјас сїз-жѳ националнѳј сїктјасеан: полектї, неметскѳј, сербскѳј да јеврејскѳјјасеан.

Уфа. 26. Коллективјасѳн нан вајѳм сѳдѳ. Беченскѳј да Җїр-боневскѳј селсѳветјас ваїсны гѳрд обозјасѳн да сѳтїсны 660 центнер нан.

Нѳм вїдчыѳтѳг воїс 25 сурс шайт.

Нѳважѳн, 1922-ѳд вога зајомјас вылѳ вѳлї уѳма 25.000 шайта выҗрыш. Госбанк дыр корыѳѳма сещѳм шуда мортѳс, код кїян вѳлѳма сїјѳ выҗрыша N-а зајомыс. Вѳлѳмкѳ выҗрышыс уелѳма Могїлев карса мїлїтсїонерлы—Мельнїковлы. Сїјѳ зајомјасѳн вїзѳ вѳлѳм харковса Госбанкын ѳтѳделенњѳн да абу ас кадын трукѳтѳма облігатсїя N-сѳ прѳверїтнысѳ.

Мїлїтсїонерлы нѳм вїдчыѳтѳг воїс 25 сурс шайт.

Нүөдөм сотсиалистическөй ордјыгөм.

ОБЛАСТУВСА ФИНАНС ЈУКӨДЛӨН КОЛЛЕКТИВ ПЕТӨ СОТСИАЛИСТИЧЕСКОЈ ОРДЈЫГӨМ
ВЫЛӨ НКФ-ЛӨН ВОЈВЫВ КРАЈСА УПОЛНОМОЧЕННОЈ УПРАВЛЕНЬЕЛӨН
КОЛЛЕКТИВКӨД.

Финанс јукөдса коллектив чуксалө ордјыгөны Северо-Винскөй губернаувса
да Коми Пермјатскөй округувса финанс јукөдлыгө коллективјас.

Областувса финанс јукөдлөн да НКФ-лөн Војвыв Крајса уполномоченној управленьелөн коллективјас кырымалысны хоҗајствено-политическөй договор сотсиалистическөй ордјыгөм вылө. Договорын индөма 70 пункт куцөм нога ужјас бурмөдөм куҗа кутасны ордјыгөны коллективјас.

Коллективјас ас-воҗас пунктөны мог бурмөдны финаппаратлыгө ужсө, бырөдны став нелучкијассө. Тавөсна коллектив көсјөдө:

Бура пуктыны јөзөс могмөдан уж;
јонжыка вермасны волокита да бюрократизм бырөдөм вөсна; бырөдны лытајтөм уж вылын, уж вылө локны 8 часөҗ 5 минут воҗжык, мед поҗө 8 час кежлө лөбөдчыны ужавны, уж вылыгө дугдыны 2 ч. 30 минут, сыбөрын вөліөтө ідравны фелөјас, общественној уж нуны основној уж бөрын;
воҗө вылө чинтавы адм.көҗ. рөскөдјас;

бура нүөдны сельхозналоговој уж, сиз-жө мукөд пөлөс налогөвој уж;

налогјас перјыны ставсө кад кежлө;

норасөмјас вөдлавы НКФ индөм кадыгө регыджык;

Бурмөдны индөдјас РКІ-јаслы да сельсоветјаслы;

коммунальној докодјас содтыны 15% мында;

кыскыны ужалыгө јөзөс бјуджет лөбөдөм да контрольној ужө; воҗө-вылө чинтавы сметајас куҗа учрежденьејаслыгө административно-көҗајственоној рөскөдјас;

бурмөдны бјуджет лөбөдөм уж, мед бјуджет артмис кад кежлө;

бура пуктыны ревизја вөчан уж;

јонжыка вермасны нелучки-торјас бырөдөм могыгө, кодјасөс аҗасны ревизјајас дырји;

индустриализатсја 3 зајом рөдөны еҗа пырыгө 100% вылө төлыгөса ужалан дон сертө да 10 шөјтөн быд крөстөанскөй овмөс вылө;

отсаоны выдвйженетсјаслы квалификатсја бурмөдны, индөны најөс торја спөтсиалистјас динө;

финаппаратө ужавны кыскыны робөчөјјасөс да робөтничөјјасөс, сиз-жө гөла да шөркодфөма олыгө пыщкыгө бур ужалыгөјасөс.

Танө лоі индөма договорө сујөм өткымын гырыөжык ужјасөс.

Вермас-ө коллектив өтнас ужалыгө јөз өтсөгтөг став тајө ужсө бура нүөдны? сөрт өз.

Финанс јукөд ас ужнас јона тыдалө крөстөана воҗын. Сиз-жө уна учрежденьејасла ужалыгөјас воҗын. Колө налы индөм став нелучкијас вылө, секи вөліөтө вермас ужыс бура мунны. Нелучкијас јылыгө колө гөжыны областувса гөҗетјасөс, сиз-жө поҗө јуөртны финанс јукөдө партјачө;калы, месткомлы, экономкомиссјаылы, сотсиалистическөй ордјыгөм нүөдан комиссјаылы, өтенө өшөдөм гөҗетса редколлегиялы.

Они торја ужјас нүөдны лөбөдөма бригадајас. Сөтчө индөма ужавны 3 мортөан 7 мортөөҗ. Ставөс лөбөдөма 38 бригада. Мукөдылы лоас ужавны кымынчө бригадаын.

Финанс јукөдса коллектив чөјтө-ужалыгө јөз кутасны отсаоны тајө ужас нелучкијассө индөмөм да асөагыс индөдјас сөталөмөм.

В. Фролов.

ВОМЫНСА ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛЬНОЈ ПАРТИЈА. ПЕТӨ СОТСИАЛИСТИЧЕСКОЈ ОРДЈЫГӨМ НУӨДНЫ ДА АСБӨРӨАЫС ЧУКСАЛӨ ОРДЈЫГӨНЫСӨ КОМИ ОБЛАСТЫГӨ СТАВ ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛЬНОЈ ПАРТИЈАЈӨС.

Сотсиалистическөй ордјыгөм нүөдны петөгөм, өни көсјысам:
1. ОЗУ-са план сертө ужсө вөчны унжык, ужалан нормасө 10% мында лептыны;

2. Помавны став пөлевөј ужсө сөҗтөбр 20 лун кежлө да ар помасөтөҗ содтөд вылө боөтны мукөд пөлевөј ужјас. Тајөн чинтыны землеустројствөлыгө дөнсө.

3. Землеустројство нүөдгөм чорыда нуны классөвој туҗыҗ, гөла да шөркодфөма олыгө крөстөаналы лөбөдны условијөјас вуҗны өтуҗөм вөзму ужалөмөм;

4. ОЗУ-лыгө корам индөм срок кежлас мијанлы өөтны содтөд пөлевөј ужјас.

Асбөрөа чуксалам вөтчыны Коми областыгө став землеустроитөльној партијајасөс да өткөн ужалыгө землеустроитөльјасөс.

Вомынсө землеустроитөльној партија.

Нүувчим вуҗө быдлун ужалан вежонө. Быдлун ужалгөм содас ужалан дон, чинасны прогулјас, содас продуктсја, чинөны рөскөдјас.

Фабрикајасын да заводјасын өни заводитчөны ужавны вежонө нас быдлун (быдлунја ужалана вежон). Мијан Нүувчим заводын робөчөјјас шөщ шуисны боөтөыны

быдлун вежон чөжөн ужавны. Төхничөскөј совөщаньө та-рылыгө өөрнөитөс да гөбөрөк арталөм бөрын шуис: Нүувчимын лөбөдны-жө былунја ужалан вежон.

Сөҗтөбр 1-д лунөан Нүувчим заводын лөтөјөној производствөлыгө ковмас вуҗны быдлун ужалан вежонө.

Нүуөм воҗө тувтчөмјас вермас лөны мијан производствөын, кор завод кутас вежоннас ужавны быдлун?

Быд лөтөјөшчөк вермас вежоннас шөјтчыны 42 час да ужавны өнија дорыгө 20—26 час унжык. Кор робөчөј кутас шөјтчыны прөстөј лунө, секи сизө вермас асөыс шөјтчан кадсө кольвавы бура, јутөг, тапонда чинасны прогулјас. Ачыс робөчөјс танөгөн ужалгөм кутас боөтны ужалан дөнсө 20%-өн унжык, заводлөн вөчан продуктсјаыс содас, быдлун вагранна ужалгөм еҗаҗык кутас мунны пөсөс дај чинасны простөјјас.

Заводса робөчөјјас оз көсјыны колтчыны мукөд предпрјаҗтөҗөсыс.

Гришин.

Крөстөана отсалөны индустриализатсјаылы.

Абјачөј сельсоветувса (Луз район) крөстөана индустриализатсја нүөдны отсалөм могыгө ас костаныс чукөртисны 47 шөјт да служашөҗөҗас төлыгөса ужалан дөныс сөтисны 2 прөчөнт.

Они сельхозналог куҗа ужјас местајасын матыгөмөны помө. Быдлаын пөштө помалөны обложитана докодјас учот вылө боөтөм да налог пуктөмјас. Откымынлаын мынтыгөјаслы вот пуктан лөстјассө-нын сөталөма.

Көч сизө ужјассө і ештөдөма, оз-на поҗ лыфөдыны сельхозналог ужсө җөк помасөмөм да зөв шылыдөн.

Быдсөн төдөны өткымын крөстөана, а торја-нын озыра олыгө да кулакјас җөбөны асөыныс докоднысө, вөзмөсө, скөтсө, боқыса нажеткајассө, да с. в.

Оз-на быдлаын вескыда нүөдны классөвој вөҗ сельхозналог пукталгөм. Овлывлө вөлөстөс, көтө і емөс-да оз аҗыны кулакјассө, кодјасөс колө вөтөны индөвално, а мукөд дырјыс индөвално вот сујөны шөркодфөма олыгө овмөсјаслы.

Гөла олыгө овмөсјасөс налогыгө мөздөмыс оз-жө мун быдлаын лучки, гөла олыгө овмөсјасөс, кодјасөс нинөм шутөг колө җөкөҗ мөздыны вотыгө, оз мөздыны, а крөпыда шөркодфөма овмөсјассө сујөны гөла олыгөпөдө да мөздөны вотыгө.

Сиз-жө кор-сүрө овлывлө нелучкијас јөзлы закон-куҗа көкнөдјас сөталөмөм (инвалидјаслы, бөрдө армияҗын служитөҗаслы, перөсөленөҗөҗаслы, да с. в.)

Тајө став нелучкијасыс торкөны сельхозналог пукталөмын классөвој вөҗ нүөдөмсө да пөдмөдөны мијанлыгө өиктјасын политикасө нүөдөмсө.

Тапонда быд сельсоветын да РКІ-ын лөсөдөны прөверитөҗө комиссјајас, кодјаслы колө прөверитны став сельхозналог куҗа нүөдөм да вөчөм ужсө: полнө-јаө соотөма учот вылө обложитана торјассө, ставыс-ө топыда олыгө кулак овмөсјас сујөма вот-улө индөвално, абу-ө шөркодфөма овмөс вөталөмадө индөвално, лучки-ө мөздөма гөла олыгөјасөс вотыгө, ставыс-ө закон сертө индөлөм көкнөдјасыс сөталөма, да с. в.

Оз ков нүөдны, прөверитөҗө комиссјајаслөн ужыс лыфөдыгө зөв ыҗыҗ уҗөн, сысајын лөбө сельхозналог ужыс став нелучкијассө вөскөдны, сывөсна тајө уҗ колө нүөдны јона вөдөдөмөм да төдмалөмөм.

Прөверитөҗө комиссјајаслы колө чорыда вөдөдөны сельхозналог кампаньө ужсө прөверитөҗөмыс вылас да кыскыны шөщ ужсө вөчны крөстөанаөс, мед војдөр гөла олыгө војтырөс.

Гөла олыгө јөз вермасны сөтны ыҗыд өтсөг. Најө-кө прөверитөҗө комиссјајасын лөбны поҗө шуны—нелучкијасыд лөбө шылыдөма, правитөльстволөн да партијалөн тудөдөҗөсыс вөчөма.

Төҗөков.

Сельхозналог уҗө оз помагө. Сельхозналог пукталөмын лөм став нелучкијассө колө злыны регыджык бырөдны.

Они сельхозналог куҗа ужјас местајасын матыгөмөны помө. Быдлаын пөштө помалөны обложитана докодјас учот вылө боөтөм да налог пуктөмјас. Откымынлаын мынтыгөјаслы вот пуктан лөстјассө-нын сөталөма.

Көч сизө ужјассө і ештөдөма, оз-на поҗ лыфөдыны сельхозналог ужсө җөк помасөмөм да зөв шылыдөн.

Быдсөн төдөны өткымын крөстөана, а торја-нын озыра олыгө да кулакјас җөбөны асөыныс докоднысө, вөзмөсө, скөтсө, боқыса нажеткајассө, да с. в.

Оз-на быдлаын вескыда нүөдны классөвој вөҗ сельхозналог пукталгөм. Овлывлө вөлөстөс, көтө і емөс-да оз аҗыны кулакјассө, кодјасөс колө вөтөны индөвално, а мукөд дырјыс индөвално вот сујөны шөркодфөма олыгө овмөсјаслы.

Гөла олыгө овмөсјасөс налогыгө мөздөмыс оз-жө мун быдлаын лучки, гөла олыгө овмөсјасөс, кодјасөс нинөм шутөг колө җөкөҗ мөздыны вотыгө, оз мөздыны, а крөпыда шөркодфөма овмөсјассө сујөны гөла олыгөпөдө да мөздөны вотыгө.

Сиз-жө кор-сүрө овлывлө нелучкијас јөзлы закон-куҗа көкнөдјас сөталөмөм (инвалидјаслы, бөрдө армияҗын служитөҗаслы, перөсөленөҗөҗаслы, да с. в.)

Тајө став нелучкијасыс торкөны сельхозналог пукталөмын классөвој вөҗ нүөдөмсө да пөдмөдөны мијанлыгө өиктјасын политикасө нүөдөмсө.

Тапонда быд сельсоветын да РКІ-ын лөсөдөны прөверитөҗө комиссјајас, кодјаслы колө прөверитны став сельхозналог куҗа нүөдөм да вөчөм ужсө: полнө-јаө соотөма учот вылө обложитана торјассө, ставыс-ө топыда олыгө кулак овмөсјас сујөма вот-улө индөвално, абу-ө шөркодфөма овмөс вөталөмадө индөвално, лучки-ө мөздөма гөла олыгөјасөс вотыгө, ставыс-ө закон сертө индөлөм көкнөдјасыс сөталөма, да с. в.

Оз ков нүөдны, прөверитөҗө комиссјајаслөн ужыс лыфөдыгө зөв ыҗыҗ уҗөн, сысајын лөбө сельхозналог ужыс став нелучкијассө вөскөдны, сывөсна тајө уҗ колө нүөдны јона вөдөдөмөм да төдмалөмөм.

Прөверитөҗө комиссјајаслы колө чорыда вөдөдөны сельхозналог кампаньө ужсө прөверитөҗөмыс вылас да кыскыны шөщ ужсө вөчны крөстөанаөс, мед војдөр гөла олыгө војтырөс.

Гөла олыгө јөз вермасны сөтны ыҗыд өтсөг. Најө-кө прөверитөҗө комиссјајасын лөбны поҗө шуны—нелучкијасыд лөбө шылыдөма, правитөльстволөн да партијалөн тудөдөҗөсыс вөчөма.

Төҗөков.

Тракторјасөн кер кыскалөм. Тавө Комилөслөн кутасны вөрлеҗанијасын ужавны 20 трактор. Быд трактор кутас вежны 70 вөв.

Бөрја кык вөнас вөр кыскаланијасын уналаын-нын ужалысны тракторјасөн. Колан төлын Северольөслөн ужалысны вөрлеҗанины 70 трактор. Сиз-кө тракторөн ужалөм Северольөслөн ез-нын вөв сөмын вөдлөгө.

Комилөс аслас вөт вөга план сертө вөтөдө вө пом кежлас көсөјө вөлі сүвтөдны уҗ вылө 35 трактор гөгөр. Первој војассө тырмытөм кыскаган вынсө вөлі көсөјө тыртны асласлөбөдөм вөв обозјасөн.

Сөмын өни Комилөслы поҗны кутис сүҗөдны заҗраничаса 20 трактор да сывөсна тракторөн вөр петкөдөм лөбө лөсөдөма тавөсан-нин.

Тракторјас ужалөны вөр кыскалгөм нарөзнө вөчөм ји тујјас вылын. Воҗвылас ји туј-улас лөбө шылыдөны, јонмөдны вөмөныс балкајас вөлсалөмөм мөсө. Тащөм тујјассө вөчөмыс, ва сүҗөдөмыс, да вөдөмыс сүвтө зөв дөна, 1000 шөјт гөгөр километр. Сывөсна колө, мед өскө өтө ји туј вывтөыс кыҗ поҗө унжык кыскагысны, унжык машина ужалөс, уна во поҗөс ужавны, мед ји тујыслыс му поҗөсө ез ков зөв шөкыда вөчавны. Овө туј вылас уна тракторужалөмыс колө јөшчө і мукөдтор вөсна: тракторној база вөчөмыс сүвтө зөв дөна дај өкөкыд. Гаражјас, складјас, олан керкајас кыңчө базаө стрөйтчысө јөшчө нарөзнө нөрп (бенчөн) вөчанө да ремонтөрујтчан мастөрскөј. Сиз-кө кымын еҗа лөбө базаыс, сөмын дөнтөмжык сүвтөс.

Тракторөн ужавны мед вөгөднөј туј 12-15 километр. Кык өменаөн ужалөмөм өтө тракторыс вермас кыскыны төвөдөм 12000 кер. Таылаыс-жө крөстөанскөј вөв вермас кыскыны төвөдөм 170 кер. Сиз-кө өтө тра-

кторыс вежө 70 вөв гөгөр. сөрт, тракторлөн производөтөлыгө вөыс-воө, кымын кутам јонжыка төдмавын тракторнас кыскасөмсө, тујјас бурмөдөм бөрын, доҗјас бурмөдөм бөрын, ужалыгөҗылыгө квалификатсја сө кыпөдөм бөрын, пыр кутас кыптыны.

Тракторөн колан војасө ужалөмыс петкөдөліс—тракторөн кер кыскалөм өни сулалө дөнаҗыкна вөдөн кыскалөм дорыс өтө да җын мында. Сөмын таыс мијанлы повны оз ков. Рөскөдсө тракторөн кыскасөмлыгө поҗө јона чинтыны. Генри Фордлөн тракторөн вөрсө кыскалөмыс сулалө 6 пөв дөнтөмжык вөдөн кыскалөм дорыс. Гашкө тајө сывөснө і неуна содтыштөма, сөмын рөскөдјас чинтан тујјас өмөсө зөв гырысөбө.

Комилөслөн тракторјасыс кутасны ужавны нөл колоннаөн, 5 трактор быд колоннаөн Којгортса, Ношульса, Јөмдинса да Шөјнаньса рајонјасын. Воҗа кык рајонјасас тујјассө вөдлаөм мунө-нын. Мыҗкө-мында тракторөст Комилөслы сөтасын вөҗөнөј сөмомөлизујтөм шофөрөҗас пөвөсыс. Мукөдсө поҗө сүҗөдны җөртөстрөҗө. Му бердын ужалөм помалөм бөрын төвөкежлас сывөснө колө уҗтөм зөв уна тракторөст.

Трактор сулалө зөв дөна да сывөсна сывөсө жуғалөм инјас вөчөлөмас мунө бура-жө уна рөскөд. Сывөсна трактор колоннајасөс колө уҗөдны кыҗ поҗө јона—шөщ і гөжөмын. Овө сивөсө вөчны зөв көкнөд.

сөрт, регыд мыҗчө коркө і мијан областын поҗө лөбөдөны тракторөстјаслы курсјас да секи быд колхозлөн вермас лөны аслас тракторөст.

Өдјөжык мынтыны уҗөзнымөс государствөлы.

Они пөштө быд вөлөстөын-нын заводитисны сөтавын крөстөаналы вөзму вот мынтан лөстјас. Сизө лөстјасас пасөма, ыҗыдө уҗөзныс крөстөаналөн государство воҗын. Вот мынтан мед-воҗа срогыс тавө нојөбр 15-өд лун. Тајө лун бөрын первој мынтан вотыс кутас перјөны мырөдөн. Вежөра, гөгөрвоыс крөстөана төдөны: мынтөм вот оз вош вөшөрө, сизө өмнас государство уна буртор вөчө, мед војдөр аслыныс-жө крөстөанасыс отсалө. Государство стрөйтө школајас, болничөјас, сөталө бур индөдјас вөзму ужалөм јылыс агрономјас-пыр, тујјас лөбөдө да с.в. Став тајө бур ужјас вылас чукөрмө сөмыс шөщ і вөзму вотыс.

Сиз-кө, кымын воҗжык лөбө вот мынтөмыс, сөмын государствөлы да аслыныс өиктөса крөстөанасыс буржык сөм нажөвөтөм понда, ми чөјтам, тавө оз ков јонасө төҗбысыны: вөр кылөдөм өни на мунө, сөвөса вылө вылө сортовка лөдөм тавө заводитчөс воҗ (сөҗтөбр төлыгөын). Уна крөстөаналөн сөмја-пыщкас өмөбө служашчөјјас.

Ставсө-кө тајөс артыштан, поҗө шуны—коми крөстөана вер-

масны өниҗан-жө боөтчыны вотсө мынтыны.

Медвојдөр мынтөмөн прөмерсө колө петкөдөлыны өиктөса служакјаслы, коммунистјаслы, комсомөлөҗаслы. Стөнө өшөдөм гөҗетјас пыр чуксавны мөдөмөдөс.

Медвоҗ вотмынтыгө воҗмөстчыс крөстөанаөс, медөа-нын вөгөгөрөса вөтсө мынтыгөјасөс колө јөзөдны, ошкыны өтенө өшөдөдан гөҗет пыр. Дыша вөтсө мынтыгө служакјасөс да партијнојјасөс: кодјас вермөны мынтыны вөтсө да ылөдчөны сыыс колө јанөдны бура-жө өиктөса гөҗет пыр.

Сөвөса тајө вот чукөртан ужын колө нүөдны ордјыгөмјас өиктөҗас костын, сөльсөветјас костын.

Селькорјаслы колө областувса гөҗетјас пыр ошкыны бура вот мынтыгө торја крөстөанаөс, өиктөҗасөс. Сөльсөветјаслы колө заводитчыны вот чукөртан уждорас сизө, медым сөҗтөбр төлыгөын чукөрмис еҗа вылө 25 прөчөнт вөгөгөрөса вөзму вотөныс.

Коми крөстөана! Енө вөмөдөј сөҗтөбр төлыгөын мынтыны первој сөксөсө вөзму вөтөҗө.

Обсојузса Совет сөөгөйя кезлө.

Југдөдчан уж нүүдөм куза кушом моҗас сулалөны комі потребкооператсја возын.

Культура револүтсја нүүдөм — медвожди моҗ.

Индустриализатсја нүүдигөн миҗан ужын паныдаһоны зев ғырыс сөкүдторјас. Лөөнджыка, кокнидҗыка ми венан став сөкүдторјас, пасыдак-кө нүүдам аскритика, сотсиалистическөй ордысөм, чорыда пондам вермасны бјурократизмкөд да сизі вожд. Ас став тајө ужыс возын шөктө вөчны культуријо револүтсја, бура пуктыны ужалыс јөз пөвсын југдөдчан уж.

Мед топыдҗыка вөлі өтүтөма гөһ да шөркодфема олыҗас, воҗсаоны локалыс классөвөй врагкөд өктын, да торја өчөт овмөсјас өтлаавлыны ғырыс өтүвја овмөсө — колхозө, коммунаө — колө первој паскөдны массөвөй југдөдчөм, помкө бырөдны велөдчытөм пемыдлун јөзлыс да вужнас вежны важ оласноҗсө.

Потребительскөй кооператсја — паскы да зев ыҗыд общественнөй организатсја, сетчө тырөны зев уна ужалыс јөз да кыскө најөс быд лунја кооперативнөй ужө. Потребкооператсја, ферт, оз вермыны сулавны бокин југдөдчан ужыс. Потребкооператсјалөн быд во торјөдчө уна өм барышыс, да оборотыс југдөдчан уж вылө. Мөд во кезлө став кулфондыс Обсојузлөн да сиктса кооперативјаслөн артасө 70 сурс шајт гөгөр. Сиз-кө кооператсјалөн ем ставыс, мыҗ колө југдөдчан ужлы. Өтикө, зев уна пемыд велөдчытөм јөз — пајшкјас, мөдкө ыҗыд, нарөнө торјөдчөм југдөдчан уж вылө капитал.

Өнја југдөдчан ужыс кооператсјалөн зев на векнид, зев на омөла төдчө. Өнөз абу-на быд кооператив гөгөр чукөртөма кооперативнөй актив да гөһ јөз группјас. Уна кооперативын лыфдысөны наја кабала вылын. Кооперативнөй кружокјас ставыс сөмын-на дас. Заочнөй кооперативнөй курсјас вылын велөдчөны вывти еша морт. Зев еша кооперативјас нүүны бытөвөй уж: јаслјјас, шајнөјјас, столовејјас, разнөј мастерскөйјас, мам да чельд пельсјас да с. в. Тащөм ужјас вылө өнөз сетлывлісны кооперативјас сөмын неуна өм. Ез нүүдлыны кооперативјас некушөм уж пемыдлун велөдчытөм бырөдөм могыс. Кампаннөјасын воҗмөстчөмјас вөліны омөлөс. Нига разөдөм пуктөма вывти омөла, сојузын дај өктса кооперативјасын. Сөгга өнөз некушөм прамөј арталөм југдөдчан ужлы ез вөв. Кооперативнөй уж нүүдысјас виқөдисны југдөдчан уж вылө бөкөвөй уж вылө моз.

Тақі пуктөм ужсө, ферт, јона колө өвитны. Вожд кезлө ковмас тајө уж бердө бөстчыны сбылыс, сөлөмөһ. ферт, ем кооператсјаөн нүүдан југдөдчан ужын і бурторјас. Бөстам кино: б кино передвјжка обсојузлөн 18 төлысөн вөчисны 481 сеанс, сөні виқөдис 46.975 морт.

Кушөм моҗас југдөдчан уж нүүдөм куза өнө сүвөны потребкооператсја возын.

Бура југдөдчан уж паскөдөм вылө колө медвождөр унҗык өм. Сиз-кө ковмас кулфондјас лөөдөвны оз кыз-сүрө, а тсенросојуз шөктөм сертө став југдөдчан ужсө колө јитны

быдлунаа ужкөд да вожд кезлө моҗаскөд.

Массөвөй да мукөд југдөдчан ужсө колө к. р. тавны финанскы лөөдөмкөд, пајјас, вкладјас авансјас да важ уж, эјас чукөртөмкөд, бурҗыка шленјасөс обслүживајтөмкөд, уж нүүдысјаслыз квалифкатсјасө бурмөдөмкөд, бјурократизм да волокитакөд вермасөмкөд, лөгајтөмјас бырөдөмкөд, аскритика паскөдөмкөд, рөскодјас да төвар донјас чинтөмкөд, бурҗыка гөһ јөзөс да вөрлөҗөсөс обслүживајтөмкөд да с. в. Сиз-жө колө шөщ вермасны јүмкөд да енлы ескөмкөд. Зев ыҗыд моҗ јешдө сулалө кыскыны ужалыс јөзөс сотсиалистическөй ордысөмө.

Быд кооперативлы быт колө лөөдөны: б) кооперативнөй пельс, справкајас сөталөмөн, кооперативса уж лыпасјасөн да с. в. б) кооперативнөй актив, в) гөһјөз группа, г) кооперативнөй кружок. Ғырысҗык, јонҗык кооперативјаслы колө востыны аслысны лыквидпунктјас, а пасыҗыклы — мыҗтакө сетны, өм неграмотнөй пајшкјасөс велөдөм вылө, полтпросвет пунктјаслы.

Бытөвөй уж

Миҗан кооперативјасын зев колана. Колө сизө пуктыны сизі, мед јөзыс велөдөны өтүвја овмөсјасын овны, мед пајшкјасөс сизө кыскис ас днас пөльзасыла вөјөмөн. Көлө воставны чельд јаслјјас гөрд, шајнөјјас, столовејјас, „мам-чельд“ пельсөс да с. в.

Көдлөн сөмыс тајө торјас вылө оз ло тырмөз, налы колө тајө ужсө нүүдны өтвөв мукөд организатсјајаскөд.

Кооперативын ужалысјасөс

колө пыр выдөвны да бурмөдны вылыс ғырысҗык школајасын да курсјас вылын велөдөмөн гөһ јөз пышкыс. Обсојузлөн та куза ем зев бур заводитөм: көсјө таво востыны Сыктывкарө кык вөса кооперативнөй курс гөла олыс јөзлы. Тајө курсөс востыны колө сетны өтсөг быд областүвса, быд учреждөфөннөлы да став өктса кооперативјаслы.

Ғөһөдөк, төлысө да кык төлысөа курсјас оз вермыны сетны велөдчысјасы колана төдөм. Сизөм колө тащөм женөд курсјасөс вөчавны толькө кооперативын ужавлөм јөзлы, а ужавлытөмлы курсјасөс нүүдөны нөһ төлысөз. Сөгга колө јонҗыка төҗдысны аслыныс кооперативјаслы ужалысјасөс велөдөм понда. Колө аслыныс мөдөдөвны велөдчыны бурҗык гөһ јөз пөһ кооперативнөй техникумјас-да мукөд школајасө. Сиз-жө колө важысөһ кооперативын ужалысјаслы, прөјөитны заочнөй кооперативнөй курсјас.

Нига разөдөм.

Өнөз мунис зев омөла. Ковмас тајө уж бердө бөстчыны сбылҗык. Обсојузлы колө аслыс востыны кыҗнөй база да кыҗнөй полкајасөс ултыс кооперативјаслы снабјайтны ас кыпыр. Кыҗнөй полкајас колө востыны быд кооперативө да јонҗыка практикујтны нига разөдөм кыҗношајас пыр.

Сыктывкарө Обсојузлы колө востыны торја

культмаҗын. Лөөдөны сетчө колө унҗык өкас вузөс. Нигајас, картинајас, став кантсельарскөй принадлеҗност, спортивнөй көлуј, өһмајтчан көлуј, чельдлы ворсанторјас, мам да чельд пельс, радиопринделеҗност да с. в.

Кинопередвјжкајас колө содтыны дасөз кымын, да ужсө сылыс пуктыны план сертө Полтпросветкөд да Гельхозрабочих сујузкөд воҗыв өөрнөтөмөн.

Југдөдчан уж нүүдан аппаратө Обсојузлы лөөдөны сөщөмөс, мед өскө вермиссјө нүүдны да вөкөдлыны став југдөдчан да оласноҗ вежан уҗнас комі потребкооператсјаын.

Сөгга југдөдчан ужсө колө век бура артавын, да нуны план сертө воҗыв мөвпалөмөн.

Сөщөм кооперативјаслы, кодјас оз кутны нуны југдөдчан уж, лөбө кутасы нуны дыша, Обсојузлы јонҗыка чырыштлывлыны да чинтыны төвар уҗөн сетөм да тырмытөм төварјас лөдөм.

Зев ыҗыд моҗ сулалө комі потребкооператсја возын — југдөдөны комі пемыд омөла велөдчөм јөзөс. Тащөм бур ужыс кооператсјалы дөзмыны оз ков. Колө вожд кезлө тајө ужды сетны сөщөм-жө места кушөм і көҗајственнөй ужлы.

„Своя рука владыка“.

Мысын (Кулөмд. р.), курјадорса кооператив јукөдөн прикащик — I. I. Паршуков төварсө вузавлө лөөдөм дон сертө дөһнҗык. Нөсөвөй чышјанјаслөн донныс 9 ур, а вузавлө 15 урыс. Сатин вузавлө 60 ур пыфди 65 урөн метр. Мукөд пөлөс төварсө сизөк вузавлө 2-5 урөн дөһнҗык.

Тащөм ужыс Паршуковөс колө јурөі паныдыс малыштны. Шлен.

Булышев ыҗыдө пукөд.

Лөбөҗнөјса (Кулөмдін р.) кооперативын ужалыс Булышев, пукөд зев ыҗыдө. Кыз-пө кута гудөкавын, сысертө і лөө јөктыны өктыдылы. Ныңөм он лыгтшуну, пырө-пыр кулак лептас да горөдас „задавлу“, аслам кооперативын-пө ачым ыҗыд.

Булышев вылө колө-жө өскөн кодлы-кө виқөдлыны-да.

Бурҗык төвар озырјаслы.

Көбраса (Вичин р.) кооперативын јуралыс Гидоров гөһ јөз вөсна неөтө оз төҗдыс. Колана төварјасөс сөталө сөмын тыр пајајаслы, а тыр пајаыд унҗыкыс озыра олысјас. Өнөз-на оз нүүдны; овмөс сертө пајсө, меог төд мыҗ видчысөны.

Вескыд бјурократ.

Ыбса (Сыктывдін р.) кооперативын јуралысдыс јувалан — сөталаннөд он сплавшкјаслы мануфактура, шуас: „ме-пө ныңөм ог төд, сөталө оз прикащикыс“. Прикащиклыс јуалан-да, «ог-пө төд правленнөдыс сетныс шөктас оз».

Код-нө тані төдысөз?

— Нувчөм заводса робөчөјас август 19 лунө индустриализатсја којмөд заюм вылө шуисны гөжоныны коллективнөй подпискаөн төлысөа ужалан дон вылө да чуксалөны асбөрганыс вөтчыны робөчөјасөс да слүжашчөјасөс Сыктывкарса вөрвөрпөлитан заводыс да Герөгөвса заводыс. Грөшин.

Кыз колө нүүдны төлысөа уж неграмотнөјјасөс велөдөм куза.

Быд өктын медвождөр сувтас сорны, кыз-нө нүүдны ужсө, мыҗан заводитныс, кыз вөчныс, медым өскө збылыс бура лөөдөны да ез-жө вөс вош став ужыс.

1. Медвождөр колө быд сөлсовет бөрын лөөдөны комисөјајас неграмотнөјјасөс велөдөм куза.

2. Комисөјаыс лөөдөчө сиз: јуралыс исполкомын, партјачөкаса сөкретар, комсомол јачөкаса сөкретар, избач, өктса школаса ушөтөл, кооперативправленнөса шлен, нывбаба коста са ужалыс, батрачкомыс да воҗмөстчыс крөстана пөвсыс. (9 морт).

3. Комисөјаалы колө став неграмотнөјјасөс бөстны учот вылө 13 арөсөһ 40 арөзөз. Пабрик-заводын 16-50 арөсөз.

4. Комисөја лөөдө велөдчөм вылө өчерөд; медвождөр колө велөдны батрақјасөс, вөрбердын ужалысјасөс, допризывникјасөс, колхозникјасөс, сөлегаткајасөс, бөднәкјасөс.

5. Учот вылө бөстгөн колө војтырсө јукны категоријас вылө: бөднәк, батрак, сөреднәк с. в., на костыс: колхозникјас, профсојузса, партјас, ком-

сомолса шленјас, сөлегаткајас, советын шленјас. Тајө учотсө колө бура нүүдны, медым сөзга уна пөв ез ло вөчныс.

6. Уҗ вылас комисөја индө став ушөтөлсө, профсојузса шленјасөс, партјечјасөс, комсомолөчјасөс.

7. Учотыс нүүдө керкаыз-керкаө ветлөмөн.

8. Сөлсөветүвса өктјасөс колө јуклыны комисөја шленјас костын да налы өстөг вылө сетны мукөд војтырөс. (Өктивылө 3 морт).

9. Учөт бөрын комисөјаалы колө өтка грамотнөй војтырлы сетны неграмотнөјјасөс велөдөм вылө.

10. Рикөһ сетөм разверстканас велөдны сетөм лыдсө ковмас збыл вылө велөдны.

11. Комисөјајаслы колө төдмавын неграмотнөй војтыр костыс — кымынөн велөдчывлісны лыкпунктын.

12. Сөлисполкомјас комисөја лөөдөм јылыс өк пыр јуөртөны рикјасө, сөгга сөһтабр 25-өд лун кезлө сетөны рикјасө јуөдөр, мыҗас вөчөма да мыҗас нөшта колө вөчныс.

Полтпросвет.

Став ужалыс јөзлы колө лөны.

„долој неграмотност“
обществоын.

Неграмотност бырөдөм да культура кыпөдөм став ужалыс јөзлөн моҗ, медвождөр СССР-са воҗмөстчыс граждаланөн — сиз шуө обществолөн устав. Уна ужалыс војтыр оз вермы ачыс велөдны грамота төдтөм јортсө, мөдарө, грамота төдтөм јортыс оз төд, кыз өскө өтсавны неграмотностсө бырөдны. Могыс сулалө өткөда грамотнөјјас да неграмотнөјјас воҗын. Медым өскө ставнымыл өткөда нүүдны тајө ужсө; колө ставнымыл пырны „долој неграмотност“ общество да сыпыр востыны тыш неграмотносткөд культура лептөм понда. Общество вөрмас пырны грамотнөјјас, сиз-жө неграмотнөјјас. Общество пырны уна өм оз ков, сөмын 3 ур да шленскөй взнос төлысөнас робөчөјасы да слүжашчөјасы 5 ур, крөстаналы 2 ур, велөдчысјаслы 2 ур оз-өд уна ков. Пырам-кө ставөн, бура уна өм вермам чукөртны, бура уна буртор вермам вөчны.

Со көт бөстам сиз: миҗан комі областын 16 арөсөһ 40 арөсөз неграмотнөјјас 30 сурс сажас. Неграмотнөјјасыс вермасны асланыс грамота велөдөм вылө вермөны сетны 600 шајт гөгөр төлысөнас, сөгга-өд грамотнөјјасыс мыҗтөм да слүжашчөјыс артавын-кө лучкө, бура уна чукөрмө сөмыс. Та јылыс-кө бура мөвпыштны да збылыс обществонас пырны јон өтсөг сетам аслыныс да государствөсылы. Вермам лөөдөны школајас, југдөдчаніјас да мукөдтор. Өнөз-кө өг пыфди пуктылө „долој неграмотност“ общество да өдортлөм, кезөвөтөм сизөс, колө асөмын өшыбканымөс вөскөдны, котыртчыны общество бердө да востыны тыш пемыд лунлы. Быд өктын колө лөөдөны об-зо „долој неграмотност“ быд воҗмөстчыс војтырлы колө термасөмөн пырны Обшвоө. Лыфдысан керкајаслы колө өнө-жө кутчысны об-во лөөдөмө.

Покровскөй.

20850 лыфдысны-гөһны кужтөм верөтө морт. Важ-моз нүҗалөмөн-кө велөдны најөс ковмас 10 во. Областүвса сөветјаслөн сјөзд шөктис ставнысө велөдны кужим воһн. Сөһтабрын лөө лыкбөзлөн мөвачык.

Југдөдчан уж Нувчөмын пуктөма зев омөла.

Нувчөмын (Сыктывдін рај.) унаөд культуријо уж нүүдысјас пөвсыс југдөдчан уж вылө виқөдөны омөла да шуөны, уна-тор-пө оз поҗ тані нүүдны омөла квартернөй услөвјејас понда да јөзыс-пө зев пасөвнөјјөс-да.

Тащөм самөн југдөдчан уж вылө виқөдөмсө ме лыфда тугтөмөн. Колан во, сөһтабр төлысөһ ме нүүдө клубас өткымын уҗјас: 1) јөзсө военчирүјтөм куза, 2) вөлі кымынкө доклад печат моҗас јылыс да рабсөлькорјас јылыс, 3) участвүјтөлі быд пөлөс кампаннөјас нүүдөдгөн. Јөзыс клубө јона вольтысны да сөрнөјас нүүдөдгөн петкөдлісны агнысө бура.

Сөлөмыс ужө кутчысөмөн Нувчөмын југдөдчан уж поҗө пуктыны зев бура.

Клубын југдөдчан уж пуктөма омөла, клубса заведүјушчөј Старөстін дышөдчө-да, гөжөмнас клубса ужсө сизө өновтис да пырис шөдтөводө рабкөпө, сөмын жалсөвөһнөсө клубыс бөстө-жө.

Старөстін (поп пі) ужавнысө оз нырјас. Робөчөјјас корөны сизөс клубса јуралысөсө вежны.

Тајылыс гөһлісны-нын асламан сөһтабөтөд, сөмын гөһөм кезөһөс-і колө, а Старөстінөс өнөз-на виқөдны клубса јуралысөн.

Фөлин.

